

Asumispolitiikkaa, kiitos!

Vuonna 2030 maassamme on noin 1,5 miljoonaa yli 65-vuotiasta asukasta. Väestön ikääntyminen vaikuttaa suoraan asumiseen. Lähivuosisikymmeninä tarvitaan yli miljoona esteetöntä ja turvallista kotia.

75+-vuotiaista asuu nykyisin tavallisissa asuinnoissa yli 90 prosenttia. Kotona asuminen on varmasti monen seniorin oma toive. On järkevämpää tuoda palvelut kotiin kuin muuttaa palveluiden perässä paikasta toiseen.

Sitten tulee se suuri *mutta*. Entä jos koti on sellainen, johon palveluiden tuominen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista? Tai koti sijaitsee kaukana palveluista. Tai jos talosta puuttuu hissi, ja kotona asuvan on vaikea päästä asioimaan tai edes ulkoilemaan. Voi myös olla, ettei lähellä asu ketään, jolta voisi saada apua.

Asuntokantamme muuttuu hyvin hitaasti. Ikääntymisen mukanaan tuomiin tarpeisiin pitää kuitenkin varautua riittävän ajoissa. Tämä koskee niin kuntien vallassa olevaa kaa-voitusta ja rakentamista kuin yksityisiä rakennushankkeita.

Tarvitsemme näkökulman vaihtamista

asuntopolitiikasta *asumispolitiikkaan*: ikääntyvien omien toiveiden ja tarpeiden kuuntelemista. Millainen on toimiva ja turvallinen asumistapa elinvuosien karttuessa? Mitä palveluita pitää olla tarjolla ja mihin hintaan?

Asukasbarometrin mukaan toiveet kerrostalossa asumisesta lisääntyvät 60 ikävuo- den jälkeen. Eniten asumissuunnitelmiin vaikuttavat oma ja puolison terveys. Lisäksi vaikuttavat lasten, omaisten ja ystävien läheisyys sekä eläkkeen myötä pienentyneet tulot.

Asumisen toiveissa ja haaveissa tulevat esiin kohtuuhintainen esteetön asuminen, modernit asunnot ja niihin liittyvät koneet ja laitteet sekä toimivat lähipalvelut.

Jotta toiveet ja todellisuus kohtaisivat, kaivataan kokonaan uudenlaisia avauksia. Niitäkin on jo tehty. Esimerkiksi Jyväskylään perustettiin Varttuneiden asumisoikeusyhdistys Jaso, joka tuottaa senioreille asumisoikeusasuntoja.

Tampereella taas on suunniteltu Hervantaa ikäystävälliseksi: on kehitetty asuinympäristöä, viheralueita ja kiinteistöjä esteettömän asumisen tarpeisiin. Samalla on paran-

nettu keskeisten asiointireittien turvallisuutta ja kunnossapitoa, jotta ikääntyneen elinpiiri säilyy laajana ja arki aktiivisena.

Tällaiset hankkeet ovat oivia esimerkkejä asumispolitiikasta. Näitä lisää!

Kirsti Lehtinen
toiminnanjohtaja
kirsti.lehtinen@oaj.fi

Boendepolitik, tack!

År 2030 kommer det att finnas ungefär 1,5 miljoner invånare som är över 65 år i vårt land. Den åldrande befolkningen kommer att direkt inverka på boendet. Under de närmaste årtiondena kommer det att behövas över en miljon obehindrade och trygga bostäder.

Över 90 procent av dem som är över 75 år gamla bor nu i vanliga bostäder. Mången senior vill säkert bo hemma. Det är förnuftigare att föra servicen till hemmet än att förflytta sig efter tjänsterna från ställe till ställe.

Sedan kommer ett stort *men*. Tänk om hemmet är sådant, att det inte är möjligt eller ändamålsenligt föra servicen dit? Eller om hemmet är beläget långt från all service. Eller om det saknas hiss i huset och den som bor hemma har svårt att gå ut på ärenden eller att ta sig en nypa frisk luft. Det kan också vara så, att det inte bor någon i närheten som man kan be om hjälp.

Vårt bostadsbestånd förändras mycket långsamt. Man bör dock i tillräckligt god tid

förbereda sig på de behov som uppstår i samband med ålderdomen. Detta berör både kommunernas planering och byggande och de privata byggnadsprojekten.

Vi behöver ändra vår synvinkel från byggnadspolitik till *boendepolitik*: att lyssna på de äldres egna önskemål och behov. Hurudan är ett fungerande och tryggt boende då åldern stiger? Vilka tjänster bör finnas tillgängliga och till vilket pris?

Enligt invånarbarometern vill allt fler bo i höghus efter fyllda 60 år. Mest inverkar den egna och maken/makans hälsa på boendeplanerna. Dessutom inverkar närheten till barn, släktingar och vänner samt de minskade inkomsterna i samband med pensionen.

I samband med boendet finns det förhoppningar och drömmar om lätt boende, moderna bostäder med tillhörande maskiner och apparatur samt fungerande närservice.

För att önskingarna och verkligheten skall kunna mötas behövs det helt nya ut-

spel. Sådana har redan gjorts. I Jyväskylä grundades "Varttuneiden asumisoikeusyhdistys Jaso", som producerar boenderättslägenheter för seniorer.

I Tammerfors har man planerat Hervanta att bli äldrevänligt: man har utvecklat boendemiljöer, grönområden och fastigheter för ett obehindrat boendes behov. Samtidigt har man förbättrat de centrala rutternas säkerhet och underhåll till servicen så att de äldres livsområde förblir omfattande och vardagen aktiv.

Dessa projekt är utmärkta exempel på boendepolitik. Mera sådant!

Kirsti Lehtinen
verksamhetsledare

Ulla Bäck
översättning

